

Секція: Педагогічні науки

Назаренко Ірина Миколаївна

викладач

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

УСПІШНІСТЬ ПРАКТИКИ СПІЛКУВАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГОВОРІННЯ МАЙБУТНІХ ПРОГРАМІСТІВ

На сьогодні кожен фахівець з інженерії програмного забезпечення має необхідність у володінні англійською мовою на належному рівні, оскільки інформаційне навантаження фахівців цієї спеціальності значною мірою складається з англійських джерел. Тож сьогодні, студенти спеціальності інженерія програмного забезпечення цілком розуміють важливість опанування англійської мови в межах закладу вищої освіти, про що свідчить наш досвід роботи і проведені опитування. Якщо терміносистема програмування не являє для них особливих труднощів, то навчання говоріння продовжує бути актуальним методичним завданням. Отже, якими є чинники забезпечення ефективності у практичному спілкуванні під час навчання говоріння майбутніх інженерів програмного забезпечення.

Перш за все варто розглядати це питання з позиції створення необхідних умов для розвитку цього виду мовленнєвої діяльності, оскільки оволодіти говорінням іноземною мовою можна лише через практику в говорінні, а воно, в свою чергу, є складним психологічним процесом. Мовленнєва діяльність кожного окремого студента має власні фізіологічні механізми, адже мовлення є феноменом психіки людини. Не можна вважати, що мовленнєва діяльність здійснюється лише на ґрунті пам'яті, що студент лише накопичує необхідний лексикон задля подальшого його використання.

У структурі процесу засвоєння студентами матеріалу є різні фази. На першому етапі студенти сприймають нову інформацію і досягають розуміння цієї інформації (фаза сприйняття). Ця фаза включає короткочасне запам'ятовування. Наступний етап передбачає осмислення і запам'ятовування нових даних і включення їх до існуючої системи знань студента. Ця фаза також передбачає переведення нових даних в довготривалу пам'ять. Наступний етап є фазою застосування, під час якого відбувається творчий пошук, відтворення та практичне використання нового матеріалу. Останній етап є фазою контролю, який по суті здійснюється і протягом усіх попередніх етапів. Запам'ятовування нової інформації відбувається паралельно з процесами поглибленого аналізу матеріалу, що вивчається, встановлюються причинно-наслідкові зв'язки, відбувається осмислення. Експериментальні дослідження встановили, що без операції осмислення не спостерігається і довгочасного запам'ятовування [1, с. 142]. До того ж витрати часу студентами на складності еквівалентні витратам часу на осмислення і запам'ятовування.

Отже, готуючись до введення нового матеріалу необхідно передбачити, що ефективно засвоєння може відбуватись на основі матеріалів, що викликають інтерес з виділенням достатнього часу на його осмислення, усвідомлення і приєднання до бази існуючих знань. На цьому етапі студенти можуть активно здогадуватись про лексичне наповнення тієї чи іншої одиниці, співставляти її з подібними або контрастувати з протилежними. Це дозволить їм створити певне семантичне поле, яке існуватиме у їх свідомості надалі і дозволить встановити зв'язки з попередніми лексичними одиницями. Варто надати студентами можливість зображати схематично ці зв'язки для кращого запам'ятовування.

Для оволодіння говорінням надзвичайно важливою є фаза практики у спілкуванні. Вона потребує ретельної підготовки. Відпрацювання навички вживати певну конструкцію в мовленні і доведення її до автоматизму

потребує виконання студентами достатньої кількості вправ. Коли ж мова заходить про удосконалення умінь у монологічному чи діалогічному мовленні, зростає творчість підходів викладача.

Необхідно передбачити тематику і, якщо існує така можливість, розділити її на підтеми, вилучаючи матеріал, який може стати стимулом і джерелом мотивації для цієї чи іншої категорії фахівців або для певної групи студентів. Варто пам'ятати, що студенти потребують час на формулювання висловлювання іноземною мовою. Ретельна підготовка до заняття в цьому випадку полягає в передбаченні серії запитань, що спонукають їх до вираження власних думок, в плануванні і розробці проблемних ситуацій спілкування, залученні актуальної інформації, яка може наразі бути цікавою для обговорення. Важливим є надання студентам достатньо часу на висловлення своїх думок іноземною мовою, забезпечуючи виважену корекцію і залучаючи їх до самої взаємокорекції.

Однак, ретельність відібраних матеріалів не гарантує ефективності у проведенні дискусії, наприклад. Часто викладачі відмічають, що дискусії відбуваються не так вдало, як очікувалось, і вони протікають зовсім інакше з кожною іншою групою студентів. Каталізатором у практиці англомовного спілкування є також відео та аудіо матеріал, а особливо його контекстне намовлення. Важливим чинником, який сприяє практиці у спілкуванні англійською мовою є психологічна атмосфера на занятті. Якщо студент відчуває спокій, поважне ставлення до нього, результативність практики у спілкуванні англійською мовою, буде кращим. Тактовним і виваженим має бути і корекція педагога мовленнєвої діяльності студента, що має враховувати усі обставини і ситуацію спілкування.

Говорячи про оволодіння говорінням, варто пам'ятати, що досягнення ефективності у практиці спілкування на занятті з англійської мови передбачає дотримання послідовності фаз процесу засвоєння студентами матеріалу, передбачає ретельну підготовку достатньої кількості вправ,

пошук проблемних та цікавих тем для обговорення, залучення аудіо та відео матеріалів, потребує позитивної атмосфери спілкування на занятті.

Література

1. Нісімчук А. С. Педагогіка: Підручник / А. С. Нісімчук. К.: Атіка, 2007. 344 с.